

**Inatsisissatut siunnersuutiniq suliaqartarnek pillugu malitassiat atuuttut
allanngortinneqarnissaat pillugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut
aalajangiiffigisassaattut siunnersuut, taamaalilluni inatsisissatut siunnersuutip
nassuiaataani, nunat tamat akornanni pisussaaffinnut, nunat tamat akornanni Kalaallit
Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat malitassaanni pisussaaffinnut tunngatillugu
inatsisissatut siunnersuummi inuit pisinnaatitaaffiinnut aamma nunap inoqqaavisa
pisinnaatitaaffiinnut tunngasunik nassuiaasiortoqartassalluni. Naalakkersuisut
suleriaasiat nutaaq ulloq 1. januar 2026 atuutilissaaq**
*Inatsisartunut ilaasortamit Mariane Paviassen Jensenimit, Inuit Ataqtigiiit,
saqqummiunneqartoq*

pillugu

Inatsisinut Ataatsimiititaliap

siunnersuutip aappassaaneerneqarneranut

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Kuno Fencker, Naleraq, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Pipaluk Olsen, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasortaq Iddimanngiiu Jensen Bianco, Inuit Ataqtigiiit
Inatsisartunut ilaasortaq Anders Olsen, Siumut

UKA2025-mi ulloq 17. oktober 2025-mi siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap
siunnersuut misissorpaa.

Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Kalaallit Nunaat annertoorujussuarmik ineriartorfiuvoq, tamannalu inatsisiliornikkut nutaanik piumasqaateqarfiuvoq.

Taamatut inissisimanermi inatsisinik suliaqarnermut atatillugu inuit pisinnaatitaaffiisa aamma nunap inoqqaavisa pisinnaatitaaffiisa isiginiarneqarnissaat immikkut pingaaruteqarpoq.

Taamaattumillu inatsisissatut siunnersuutini suliarinnittarnermut najoqqutarisassat atuuttut allanngortinneqarnissaat pillugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaat aalajangiiffisassatut siunnersuutikkut matumani pineqartukkut siunertarineqarpoq, taamaalilluni inuit pisinnaatitaaffiinut aamma nunap inoqqaavisa pisinnaatitaaffiinut tunngatillugu inatsisissatut siunnersuut qanoq kinguneqartussat naatsorsuutigineqarnersoq inatsisissatut siunnersuutip nassuiaatitaani nassuiaatigineqartassalluni.

Siunnersuutip Inatsisartunit siullermeerneqarnera

Inuit pisinnaatitaaffiisa nunallu inoqqaavisa pisinnaatitaaffiisa eqquutsinneqarnissaasa pingaaruteqarnera siunnersuummik siullermeerinninnermi isumaqataaffiulluarpoq, soorluttaaq innuttaasut pininnaaffimminnik ilisimaarinninnissat pingaaruteqartoq isumaqataaffigineqarluartoq.

Inatsisissatut siunnersuutip kingunerisassaasa pingaarutillit tamarmiusut eqqumaffigineqarnissaat, tassungalu ilanngullugu nunat tamalaat pisussaaffii tamatumani ataqineqarnersut, taakkulu inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini nassuiaatiginissaat suliaasaqarfimmut akisussaasut ullumikkut suliaasarereeraat Naalakkersuisut paasissutissiipput. Siunnersuuteqartulli isumaa Naalakkersuisunit paasilluarneqarsinnaavoq, taamaalillutillu siunnersuummut tapersiinertik oqaatigaat.

Taamatuttaaq siunnersuutip pisortat allaffissornerannut ataatsimut isigalugu aningaasartuutaanerunissaanik ernummatiginninneq oqallinnermi saqqummiunneqarpoq.

Kiisalu siunnersuutip piviusunngortinneqarnera Naalakkersuisunut naammattumik pituttuisuussanersoq ernummatigineqartoq oqaatigineqarpoq, tassa inatsisissanik ilusilersuinnermi najoqqutassat allanngortinneqarnissaat piviusunngortitsinissami siunertarineqarmat.

Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutit piviusunnngortinneqarneranni aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat siunnersuutip tunngavilersuutitaani nassuiaatigineqartassasut Inatsisartut suleriaasianni § 33, imm. 1-imi allassimavoq.

Siunnersuutip piviusunnngortinneqarnerani aningaasaqarnikkut kingunerisassat siunnersuummi nalunaarneqartut ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq, taamaalilluni AC-fuldmægtigip 500.000 kr.-inik naleqartumik ukiup affaani sulisorineratigut piviusunnngortinneqarsinnaasutut nalilerneqarluni. AC-fuldmægtigip ukiup affaani sulinera nalinginnaasumik 250.000 kr.-inut aalajangersarneqartartoq ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq, tamannalu siunnersuummut naapertuunnerusutut ataatsimiititaliamit isigineqarpoq.

Ataatsimiititaliap siunnersuummut oqaaseqaatai

Inuit pisinnaatitaaffiisa eqquutsinneqarnissaasa pingaaruteqarnera kiisalu innuttaasut pisinnaatitaaffimminnik ilisimanninnissaasa pingaaruteqarnera ataatsimiititaliamit isumaqatigineqarpoq.

Ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutit inatsisissatut ilusileriigaallutik aammalu nalinginnaasumik immikkullu nassuiaatinik ilaqartinneqarnissaannik piumasaqaat Inatsisartut Suleriaasianni § 28, imm. 1-imi aalajangersarneqarmat.

Inatsimmut nalinginnaasumik nassuiaatit immikkoortuini 3-8-mi matuma kinguliani allassimasut nassuiaatigineqarnissaat inatsisissatut siunnersuutininik suliarinninnermut najoqqutassiani atuuttuni aalajangersagaareerpoq:

- Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat
- Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat
- Avatangiisinut, pinngortitamut innuttaasullu peqqissusiannut kingunerisassat
- Innuttaasunut kingunerisassat
- Kingunerisassat annertuut allat
- Oqartussanik kattuffinnillu il.il. tusarniaanissaq

Ataatsimiititaliamittaaq oqaatigineqassaaq Naalakkersuisut Inatsisartullu ataanni inatsisissanik nalilersuilluni nakkutilliinerup ilaatut inatsisitigut tunngavigineqartut siammasissumik nakkutilliiffigineqartartut, tassungalu ilanngullugu siunnersuut assersuutigalugu Inatsisinut Tunngaviusunut, inuit pisinnaatitaaffii pillugit Europami isumaqatigiissummut imaluunniit eqqartuussiveqarnermit tunngavinnut nalinginnaasunut naapertuunnersoq. Tassungalu ilaapput naalagaaffiit innuttanut pisussaaffii pillugit isumaqatigiissutit nunaniluunniit tamalaani

isumaqatigiissutit pisussaaffiillu atuuttut.

Taamaalilluni siunnersuuteqartup siunnersuuteqarnermigut siunertarisaa inatsisissanik nalilersuisarnermi maanna najoqqutarisassani ilaatigut ilaareerpoq, taamaalillunilu inatsisiliornikkut nalinginnaasumik periuserineqartumut ilaareerluni.

Siunnersuutip isumaqatigiissutitigut pisussaaffinnut il.il. tunngasortaasa paasinarsisinneqarnissaannut immikkoortumik allamik ilanngussinissamik piumasaqaateqarnikkut pisussaaffiit taakku inatsisissatut siunnersuummut ilanngullugit eqqarsaatigineqarnissaat qulakkeerneqassaaq. Taamatuttaaq inatsisissatut siunnersuummut tassanilu aalajangersakkanut ataasiakkaanut tunngatillugu pisussaaffiit aallaavigalugit isumaliutigineqartut Inatsisartut paasissutissanik tunngaveqarlualutik aalajangiisinnaaneranunut ilaapput. Kiisalu tamanna innuttaasut ersarissumik paasitinneqarnissaannut peqataaqataassaaq.

Tamanna tunngavigalugu immikkoortumik allamik ilanngussinissamik piumasaqaatip ilanngunneqarneratigut maanna periuserineqartup erseqqinnerusunngorlugu oqaasertalersorneqarnissaa pisariaqartinneqarnersoq ataatsimiititaliap oqallisigaa.

Ataatsimiititaliamit aamma oqaatigineqarpoq siunnersuutigineqartoq inatsisissanik piareersaalluni sulinermi maanna ilaatinneqareermat siunnersuut ataatsimiititaliap isumaa malillugu pisortat allaffissornikkut nammataassaasa malunnaatilimmik annertuseriarnerannik nassataqarnavianngilaaq.

Kiisalu Naalakkersuisut suleriaasiat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni § 34, imm. 1 ima oqaasertaqarmat ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq: ”§ 34. Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata Namminersorlutik Oqartussani malittarisassanik suliarinnittarnerni nalinginnaasumik najoqqutassanik aalajangersassaaq. Inatsisartut Inatsisissaatut siunnersuutiniq nalunaarutinillu suliarinnittarnermi najoqqutassat tamakku malinneqassapput.”

Taamaalillunilu inatsisissanik ilusilersuineri najoqqutarisassat inatsisissanik piareersaalluni suliaqarnermi malinneqarnissaat ullumikkut aallaaviatigut piumasaqaataavoq.

Naggasiullugu ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq Namminersorlutik Oqartussat nunanut tamalaanut tunngatillugu pisussaaffiisa inatsimmut nassuiaatini erseqqissumik nassuiaatigineqarnissaannik malinninnissap ilaa pisinnaavoq inatsimmik piareersaalluni suliaqarnermi Institut for Menneskerettigheder aammalu Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit tusarniaaffigisassatut Naalakkersuisunit annertunerusumik akuutinneqarnerisigut.

Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

- Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Demokraatineersut, Inuit Ataqatigiinneersut, Siumumeersut, Atassummeersullu siunnersuutip akuersissutigineqarnissaa inassutigaat.
- Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut inatsisissanik piareersaallutik suliaqarnerminni pisariaqarfiatigut Institut for Menneskerettigheder aamma Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit peqataateqqullugit Naalakkersuisut ataatsimiititaliamit kaammattorneqarput.

Ataatsimiititaliap taama oqaaseqaateqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnil-
luni siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Aqqalu C. Jerimiassen
Siulittaasoq

Kuno Fencker
Siulittaasup tullia

Pipaluk Olsen

Iddimanngiiu Bianco

Anders Olsen